

Labas, mano mokykla! (adaptacijos problemos)

ABEJONĖS. Kai vaikas pradeda eiti į mokyklą, o ypač pirmą klasę, tėvelius kankina abejonės: ar pritaps sūnus arba duktė naujame kolektyve, ar nekonfliktuos, ar nebijos mokytojos, ar niekas jų neskriaus? Kaip padėti atžalai sėkmingai adaptuotis? Prisitaikymas prie svetimos aplinkos, susipažinimas su naujais žmonėmis, kitokiomis taisyklėmis veikia tiek mažiausiuosius, tiek vyresnius. Natūralu, kad taikydamasis prie naujos aplinkos mokinukas tampa irzlesnis, dirglesnis. Paprastai prisitaikymo laikotarpis trunka keletą mėnesių. Tuo metu vaikas ieško naujų draugų, stengiasi pritapti, neišsiskirti, nuolat save kontroliuoja. Grįžus namo įtampa atslūgsta, prasiveržia visą dieną kauptos emocijos.

ADAPTACIJA sunkiausiai išgyvena uždari, drovūs vaikai. Pasitikintys savimi ir teigiamai save vertinantys vaikai daug lengviau išgyvena neigiamas emocijas, jaučiasi saugesni.

Ateidamas iš namų, saugios aplinkos, kiekvienas vaikas atsineša ir įvairią bendravimo patirtį, santykių šeimoje modelį.

Pradedančių lankyti mokyklą vaikų patirtis būna skirtinga: lankiusieji ikimokyklinę ugdymo įstaigą turi daugiau bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių, o ugdyti tik namuose vaikai dažniausiai būna arba labiau išprusę, arba pedagogiškai apleisti.

NERIMAS. Kiekvienas pirmokėlis nerimauja, juk mokykloje nebus jo mylimų žmonių: mamos, tėčio, sesės ar brolio. Vaiko nerimą išduoda tokie požymiai: atsisako eiti miegoti be mamos ar tėčio, nuolat sapnuoja košmarus, skundžiasi galvos ar pilvo skausmais, dusuliu, pykinimu. Taip pat dažniau pyksta, ašaroja, skundžiasi, kad tėvai jo nemyli. Šie sunkumai dažnai gali būti susiję su tuo, jog pirmokas turi priprasti prie mokyklos struktūruoto režimo: 35 minutes turi išsėdėti pamokoje, negali pasikalbėti su draugais, kada užsinori.

PATARIMAS. Pasistenkite neparodyti, kad jūs taip pat labai jaudinatės dėl vaiko. Ramiai pasikalbėkite ir išsiaiškinkite, ko jis nerimauja. Skatinkite tikėti, kad su sunkumais susidoros. Džiaukitės jo laimėjimais, nuolat girkite ir drąsinkite mažylį.

KLAIDA. Gana dažna tėvelių klaida, kad, norėdami kuo labiau padėti vaikui, jie sukrauna kuprinę. Tuomet ne tik vaikas nesijaučia savarankiškas, bet ir atėjęs į mokyklą, nežino, kokie daiktai kur yra ir ar iš viso juos turi. Jeigu tėvai bijo, kad vaikas į mokyklą susidės ne visas priemones, galima būtų reikiamus daiktus sudėti ant stalo ir paprašyti, kad mažylis kuprinę susikrautų pats. Yra tėvų, kurie kiekvieną dieną stengiasi patikrinti vaiko kuprinę, ieškodami „nederamų“ mokyklai daiktų. Čia tikrai neverta persistengti, nes pirmą pusmetį pirmokėliai mokykloje tarsi žaidžia, todėl į pamokas turi atsinešti mėgstamą žaisliuką ar nuotraukų, kitų daiktų. Neradęs kuprinėje „nemokyklinių“ daiktų vaikas gali labai nusiminti, kad draugai nepamatys jo mylimiausio meškino ar gražiausios Barbės.

NEPRIEKAIŠTAUKITE, jei vaikas iš pradžių nesugeba paklusti drausmei ir ramiai išsėdėti ilgesnį laiką. Pirmokas namų darbų užduotis turėtų atlikinėti ne ilgiau nei 1 valandą. Jeigu pastebėjote, kad vaikas

ruošdamas namų darbus pradėjo muistytis, žaisti, žiūrėti pro langą – padarykite 15 – 20 minučių pertraukėlę. Pajudėkite su juo kartu. Besidžiaugdami pirmaisiais vaiko laimėjimais, nenuiteikite, kad jis gabesnis už kitus. Kai laimėjimai nebesikartoja, vaikas nusivilia mokykla ir mokytojas tampa negeras, ir tėvai nebegiria mokinuko.

Vaikams labai svarbus papildomas ugdymas. Skatinkime dalyvauti įvairiuose būreliuose, mokyklos gyvenime po pamokų. Leiskime atsivesti į namus draugų ir patiems nueiti į svečius.

Tegul mūsų vaikai auga linksmi, kūrybingi ir laimingi.